

این چند کتاب به شناخت مان
از زیارت اربعین کمک می‌کند

به تراز دور سلام

از داخل خانه اظهار ارادت کنیم.

دوسه زیارت مهم روز اربعین وارد است؛ روز اربعین، همه مردم بنشینند زیارت اربعین را با حال، با توجه بخوانند و شکوه کنند پیش

امام حسین (ع) و یگونیند یاسید الشهدا، مادلمان می‌خواست بیاییم، نشد، وضع این جوری است تا يك نظری بکنند، يك كمی بکنند. اینها جملاتی از بیانات اخیر رهبر انقلاب است که با توجه به عدم امکان حضور ما ایرانی‌ها در راهپیمایی اربعین امسال، به خواندن زیارت‌نامه‌ها توصیه کرده‌اند. زیارتی که از سوی امام معصوم به عنوان نشانه مومن از آن نام برده شده و این نشان از اهمیت آن دارد، نشانه‌ای که بیانگر اهمیت زیارت سیدالشهدا (ع) است و البته این زیارت باید احیاگر حرکت و جوششی باشد که با قیام سیدالشهدا (ع) درگ‌های تاریخ ایجاد کرد و از این رو اهمیت زیارت سیدالشهدا (ع) در

یونس فردوس

روزنامه‌نگار

روز اربعین ایشان، زنده‌کننده پیام‌های این قیام تاریخی است. زیارتی که همان طور که بالا گفته شد از سوی امام عسکری (ع) به عنوان یکی از چند نشانه مومن ذکر شده است. در میان کتاب‌ها جست‌وجو کردیم تا به تفاسیر این زیارت برسیم، اما چیزی که با آن روبه‌رو شدیم قفسه نسبتاً خالی این حوزه بود. زیارتی که مضامین بلند و عمیقی در آن نهفته است بیشتر از سوی شارحان به صورت شفاهی شرح و تفسیر شده و کمتر به صورت متن مکتوب قابل رجوع درآمده است. اتفاقی که دلایل زیادی می‌تواند بر آن مترتب باشد، ولی هرچه باشد نتیجه چیزی است که امروز می‌بینیم و مخاطب دستش از مضامین نهفته در این زیارت خالی است. با این حال سراغ کتاب‌هایی که درباره اربعین سیدالشهدا (ع) نوشته شده و حواشی این اتفاق - که زیارت هم بخشی از آن است - رفته‌ایم. کتاب‌هایی که به اربعین از زاویه‌ای متفاوت نگاه کرده و به آن پرداخته‌اند.

روایت رهبری

«جاذبه حسینی» را می‌توان یکی از آثار موجود در این حوزه برشمرد که از زبان رهبر انقلاب درباره حضرت زینب (س) و اربعین سیدالشهدا (ع) بیان شده است. این

کتاب که دربردارنده مجموعه بیانات ایشان

از سال ۵۷ تا ۹۰ است که در آن به مناسبت و موقعیت‌های مختلف درباره این دو موضوع سخن گفته‌اند. نکته‌ای که درباره این کتاب می‌توان یادآور شد اشاراتی به زیارت اربعین و شرح آن است. حضرت آیت‌... خامنه‌ای در بیانات خود در مقاطع مختلف به شرح و تفسیر زیارت اربعین پرداخته‌اند و برای کسانی که می‌خواهند با این زیارت و مضامین آن آشنا شوند این اثر می‌تواند کاربردی و راهگشا باشد.

کنار قدم‌های جابر

«همراه با جابر در اربعین حسینی» عنوان کتابی است که در آن مولف کوشش کرده به «فلسفه زیارت اربعین» و «اهمیت زیارت در روز اربعین» بپردازد و از این منظر این پدیده شیعی را بررسی کند. جلیل جعفرزاده در این کتاب در یک بررسی تاریخی نگاهی به واژه اربعین داشته و کارکرد آن در چهلمین روز پس از شهادت امام حسین (ع) و یاران ایشان را در تاریخ بررسی کرده است. آوبه اثرات سیاسی این رویداد دینی در طول تاریخ اشاره کرده و جایگاه زیارت اربعین و راهپیمایی آن را به عنوان يك فرهنگ معرفی کرده است. فرهنگی که اولین پیامد آن همبستگی میان شیعیان از نقاط مختلف جهان است که می‌تواند ثمرات بسیاری برای جامعه مسلمین داشته باشد. مولف در کتابش به سابقه راهپیمایی اربعین نیز اشاره می‌کند و از کنار آن بی‌تفاوت رد نمی‌شود.

فلسفه زیارت

آیت‌... جوادی آملی یکی از مفسران و شارحان قرآن است که ما با او هم‌روزگار هستیم، کتاب «کوثر اربعین» مجموعه بیانات و اندیشه‌های ایشان درباره زیارت اربعین است. نکاتی که او درباره این زیارت و به طور کلی زیارت سیدالشهدا (ع) طرح کرده می‌تواند برای کسانی که می‌خواهند عمیق‌تر به مقوله زیارت و فلسفه قیام ابا عبا... بنگرند کاربردی و مفید باشد. ممکن است برخی افراد به خصوص با شبهاتی که این روزها از سوی جریان‌های تکفیری و سلفی درباره زیارت قبور بزرگان، اولیای خدا و امامان معصوم (ع) منتشر می‌کنند نسبت به اصل زیارت و اهمیت آن دچار شبهه شوند که بخش‌هایی از این کتاب پاسخگوی این شبهات است علاوه بر این در فصل‌های مختلف به فلسفه زیارت امام حسین (ع)

به خصوص زیارت اربعین پرداخته شده و مخاطب می‌تواند از این رهگذر مفاهیم عمیق این زیارت را درک و دریافت کند.

اربعین اول

این کتاب به زبان فارسی اثر شهید سید محمدعلی قاضی طباطبایی با موضوع بازگشت اهل بیت امام حسین (ع) به کربلا است. شهید قاضی طباطبایی با بیان اقوال مختلف و استنادات فراوان، سعی کرده بازگشت اهل بیت به کربلا در روز اربعین را اثبات کند. این مساله

که اهل بیت (ع) در چهلمین روز شهادت امام حسین (ع) به کربلا آمده‌اند یا نه، محل اختلاف عالمان دینی و پژوهشگران تاریخ تشیع بوده است. نسخه اصلی کتاب که با دستخط شهید قاضی در کتابخانه شخصی آن عالم نگهداری می‌شود، بیش از هزار صفحه دارد. مولف در این اثر کوشش کرده با کمک گرفتن از منابع تاریخی به اصل زیارت اربعین توسط اهل بیت (ع) برسد و آن را اثبات کند. اثری که می‌تواند بسیاری از شبهات و گرهِ‌های موجود را برطرف کند.

گذری بر زیارت اربعین

در فرازی از این زیارت آمده: «وَ بَدَلْ مُهَجَّتْهُ فَبِكَ لَيْسَتْ تُؤَدَّ عِبَادَكَ مِنَ الْجَهَالَةِ وَ خَيْرَةُ الصَّلَاةِ» به این معنا که گوینده خطاب به خداوند می‌گوید «حسین بن علی، جان و خون خود را در راه تو داد تا بندگان تو را از جهل نجات دهد و آنها را از سرگردانی ناشی از ضلالت و گمراهی برهاند.» بسیاری بر این نکته تاکید دارند که هدف قیام حسینی در همین عبارات از زیارت اربعین نهفته است. هدفی که در این زیارت‌نامه به آن اشاره شده تا همگان بدانند گمراهی و ماندن در تاریکی مغایر با اهداف و آرمان‌های قیام حسینی است. می‌توان گفت سیدالشهدا (ع) با پذیرش ریخته شدن خونش در مسیر حق آن هم در روزگاری که بنی‌امیه از هر روشی برای منحرف کردن افکار مردم استفاده کرده می‌خواست مردم را از جهالت و گمراهی خارج کند و در واقع می‌خواست آن‌ها را با فرهنگ ناب اسلامی آشنا کند.

